

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Основи логопедії та дефектології з практикумом
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки
та психології

О. В. Пономаренко

« 29 » 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи логопедії та дефектології з практикумом

підготовки магістрів
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
спеціальності 013 «Початкова освіта»
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

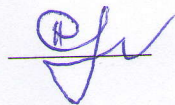
ВИКЛАДАЧІ: Скірко Г. З., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
дошкільної та початкової освіти

Обговорено та ухвалено

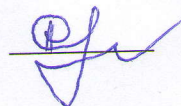
на засіданні кафедри дошк. та поч. освіти

Протокол № 1 від «28» 08 2024р. Погоджено

Завідувач кафедри дошк. та поч. освіти Гарант освітньо-професійної програми

Л. О. Сущенко

Л. О. Сущенко

2024 рік

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Основи логопедії та дефектології з практикумом
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки
та психології

_____ О. В. Пономаренко

« _____ » _____ 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи логопедії та дефектології з практикумом

підготовки магістрів
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
спеціальності 013 «Початкова освіта»
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧІ: Скірко Г. З., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
дошкільної та початкової освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 202_ р.
Завідувач кафедри _____

_____ Л. О. Сущенко

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ Л. О. Сущенко

2024 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: annaskirko47@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10882>

Телефон: 0999113448

Інші засоби зв'язку: *Viber, Facebook*

Кафедра: *кафедра дошкільної та початкової освіти, VIII к., ауд. 103*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни « Основи логопедії та дефектології з практикумом» є підготовка висококваліфікованих фахівців спеціальної освіти, забезпечення засвоєння здобувачами вищої освіти знань теоретичних основ з корекційної педагогіки і психології, набуття навичок застосування новітніх технологій діагностики, корекції та профілактики вад мовлення у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, набуття уміння систематизувати, уточнювати та поширювати свої знання з основ дефектології та логопедії на виявлення, корекцію та попередження порушень психофізичного розвитку. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Основи логопедії та дефектології з практикумом» є: ознайомлення з теоретичними знаннями в галузі дефектології, логопедії, надання уявлення студентам про основні категорії дітей з особливостями психофізичного розвитку та психолого-педагогічні діагностичні заходи, які застосовуються, під час специфічного навчання та виховання дітей різних категорій; навчання аналізувати політику української держави щодо розвитку спеціальної освіти в історичній ретроспективі, усвідомлення проблем і умов освітньої і соціальної інтеграції дітей з психофізичними порушеннями в український освітній простір.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	6 -й	6 -й
Кількість кредитів ECTS	8	8
Кількість годин	240	240
Лекційні заняття	10 год.	4 год.
Семінарські / Практичні / заняття	22 год.	4 год.
Самостійна робота	208 год.	232 год.
Консультації	За графіком консультацій або за домовленістю чи ел. поштою	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10882	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
<p>Спеціальні компетентності</p> <p>СК 1 Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p>СК 6 Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.</p> <p>Програмні результати навчання</p> <p>.ПР-03 Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.</p> <p>ПР-04 Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.</p> <p>ПР-13 Організувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати</p>		<p>Контрольні заходи: виконання практичних завдань, тестування.</p> <p>Контрольні заходи, що забезпечують досягнення результатів навчання та компетентностей.</p> <ul style="list-style-type: none"> - написання характеристик на дітей з різними мовленнєвими патологіями; - порівняльний аналіз інклюзивної освіти України та зарубіжної країни(за вибором студента); - обстеження звуковимови дитини дошкільного віку); - складання схеми постановки звуків(за вибором студентів); - проведення аналізу роботи ІРЦ; - презентація навчальної теми(за відповідними вимогами до виконання та оформлення - написання схеми обстеження дитини; - порівняльний аналіз інклюзивної освіти України та Франції(за вибором студента); - аналіз педагогічних ситуацій.

<p>навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу. ПР-14 Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.</p>		
--	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання дефектології.

Тема 1. Дефектологія як інтегрована галузь наукового знання. Об'єкт, мета, предмет і завдання дефектології як науки. Сучасна термінологія в умовах сучасної гуманістичної парадигми дефектології (корекційної, спеціальної педагогіки). Основні предметні галузі дефектології. Поняття «діти з вадами психофізичного розвитку» та форми їх освіти (інституціоналізація, інтеграція, інклюзія).

Змістовий модуль 2. Поняття «норма» і «відхилення» в психічному й особистісному розвитку дитини.

Тема 1. Загальна характеристика понять «норма», «нормальний психічний розвиток». захворювання. Середньостатистична і функціональна норма. Умови, що визначають можливості розвитку дитини. Фактори ризику (умови та особливості життя, вроджені та набуті властивості організму), які підвищують вірогідність виникнення у індивідуума хвороби.

Тема 2. Причини виникнення і класифікація порушень психофізичного розвитку. Розуміння норми і аномалії у психофізичному розвитку особистості. Структура порушення психофізичного розвитку дитини. Класифікація порушень психофізичного розвитку. Екзогенні та ендогенні причини порушень психофізичного розвитку.

Змістовий модуль 3. Психолого-педагогічна характеристика і освіта дітей з інтелектуальною недостатністю та дітей із затримкою психічного розвитку.

Тема 1. Клініко-психолого-педагогічна характеристика дітей з інтелектуальною недостатністю. Поняття, ступені і форми розумової відсталості. Основні психічні особливості розвитку та навчально-пізнавальної діяльності розумово відсталих дітей. Проблема вивчення, навчання та виховання дітей із ЗПР. Типологія ЗПР(класифікація К.С. Лебединської). Причини

й умови формування шкільної неуспішності. Особливості психічних процесів дітей із ЗПР та їх навчальної діяльності. Психолого-педагогічні умови корекції психічного розвитку дітей та перспективи їх соціалізації.

Змістовий модуль 4. Психолого-педагогічна характеристика і освіта дітей з порушеннями слуху та дітей з порушеннями зору.

Тема 1. Психолого-педагогічна характеристика і освіта дітей з порушеннями слуху та дітей з порушеннями зору. Класифікація осіб з вадами слуху та її педагогічне значення. Основні особливості психічного розвитку та навчально-пізнавальної діяльності глухих і слабочуючих дітей, їх спілкування та міжособистісні стосунки. Система освіти дітей з вадами слуху. Класифікація осіб з порушеннями зору, її значення для освітньої та корекційно-реабілітаційної практики. Умови виховання і навчання дітей з вадами зору. Медико-педагогічні вимоги до охорони залишкового зору в дітей.

Змістовий модуль 5. Психолого-педагогічна характеристика і освіта дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та дітей з порушеннями мовлення.

Тема 1. Діти з порушеннями опорно-рухового апарату та моторного розвитку. Дитячий церебральний параліч. Особливості мовленнєвого і психічного розвитку дітей з дитячим церебральним паралічем. Поняття тяжкого порушення мовлення. Педагогічна класифікація дітей з важкими порушеннями мовлення. Особливості психічного розвитку дітей з важкими порушеннями мовлення.

Змістовий модуль 6. Теоретичні основи логопедії

Тема 1. Теоретичні основи логопедії. Предмет, мета і завдання логопедії. Понятійно-категоріальний апарат логопедії. Принципи і методи логопедії. Зв'язок логопедії з іншими науками. Значення логопедії. Актуальні проблеми сучасної логопедії.

Тема 2. Формування мовлення в процесі онтогенетичного розвитку дитини. Поняття про мову, мовлення, мовленнєву діяльність. Методологічні характеристики мови і мовлення. Етапи, закономірності та особливості формування і розвитку мовлення та мовленнєвої діяльності дітей раннього і дошкільного віку. Психолінгвістична періодизація мовленнєвого розвитку дитини. Формування лексичної сторони мовлення. Формування граматичної будови мовлення дитини. Особливості засвоєння морфологічної системи мови.

Змістовий модуль 7. Етіологія порушень мовлення

Тема. Етіологія порушень мовлення. Класифікація мовленнєвих порушень. Анатомо-фізіологічні механізми мовлення. Органічні, функціональні, психоневрологічні, соціально-психологічні причини порушень мовлення. Критичні періоди в розвитку мовлення дітей раннього і дошкільного віку. Сучасні класифікації мовленнєвих порушень: клініко-педагогічна класифікація порушень мовлення; психолого-педагогічна класифікація порушень мовлення. Будова мовленнєвого апарату: центральний і периферійний мовленнєвий апарат.

Змістовий модуль 8. Види мовленнєвих порушень

Тема 1. Дислалія. Визначення дислалії, значення терміну. Поширеність та особливості прояву дефекту в різних вікових групах дітей. Вплив вад вимови звуків на оволодіння грамотою, на розвиток особистості дитини. Класифікація дислалії в залежності від причин, механізмів, кількісних та якісних проявів дефекту звуковимови.

Змістовий модуль 9. Дизартрія

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Основи логопедії та дефектології з практикумом

Тема 1. Дизартрія. Суть, прояви, причини і класифікація дизартричних порушень. Характеристика пізнавальної діяльності дітей з дизартричними порушеннями. Особливості обстеження дітей з дизартричними порушеннями.

Змістовий модуль 10. Ринологія.

Тема 1. Етіологічні чинники виникнення природжених вад обличчя. Класифікація ринологій. Основні форми. Особливості розвитку дітей з ринологією. Логокорекційна робота з подолання ринології.

Змістовий модуль 11. Фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення

Тема 1. Фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення. Психолого-педагогічна характеристика дітей з фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення. Вплив порушення фонематичного слуху на розвиток усного мовлення дитини. Організація роботи в групах дітей з ФФНМ.

Змістовий модуль 12. Загальне недорозвинення мовлення

Тема 1. Загальне недорозвинення мовлення. Поняття про загальне недорозвинення мовлення. Причини та механізми загального недорозвинення мовлення. Періодизація загального недорозвинення мовлення. Психолого-педагогічна характеристика дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. Методика корекційно-педагогічної роботи при загальному недорозвиненні мовлення.

Змістовий модуль 13. Порушення усного та писемного мовлення

Тема 1. Порушення усного та писемного мовлення. Історичний аспект та сучасний стан проблеми порушень писемного мовлення. Дисграфія. Психофізіологічні механізми процесу письма. Передумови формування навичок письма. Етіологія порушень писемного мовлення. Класифікація дисграфій. Дислексія. Психофізіологічні механізми процесу читання. Симптоматика дислексії. Класифікація дислексій.

Змістовий модуль 14. Міжнародне та українське законодавство в галузі інклюзивної освіти.

Тема 1. Міжнародне та українське законодавство в галузі інклюзивної освіти. Загальна Декларація ООН про права людини. Декларація про права розумово відсталих осіб. Декларація про права інвалідів. Конвенція ООН про права людей з інвалідністю. Закон України «Про охорону дитинства». Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні». Закон «Про реабілітацію інвалідів в Україні».

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Основи логопедії та дефектології з практикумом
4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Загальні питання дефектології. 1. Дефектологія як інтегрована галузь наукового знання. Предмет і завдання, об'єкт, і суб'єкт дефектології як науки 2. Сучасна термінологія в умовах гуманістичної парадигми дефектології (корекційної, спеціальної). 3. Поняття «діти з вадами психофізичного розвитку» та форми їх освіти (інституціоналізація, інтеграція, інклюзія).	2	2	<i>Згідно з розкладом</i>
Практичне заняття 1	Тема: Загальна характеристика понять «норма» і «відхилення» в розвитку дитини. 1. Охарактеризувати поняття «норма», «нормальний розвиток», «відхилення», «аномалія» розвитку. 2. Назвати особливості поведінки дитини в дошкільному віці, які можуть бути визначені як фактори ризику. 3. Визначити загальні й специфічні особливості дітей з порушеннями психофізичного розвитку, які потребують його корекції.	2	2	<i>Згідно з розкладом</i>
Лекція 2	1. Загальна характеристика понять «норма», «нормальний психічний розвиток». захворювання. Середньостатистична і функціональна норма. 2. Фактори ризику 3. Причини виникнення і класифікація порушень психофізичного розвитку.	2		<i>Згідно з розкладом</i>
Практичне заняття 2	Теоретичні основи логопедії 1. Предмет, мета і завдання логопедії. 2. Понятійно-категоріальний апарат логопедії.	2		

Лекція 3	<p>1. Предмет, мета і завдання логопедії. Понятійно-категоріальний апарат логопедії. . Принципи і методи логопедії. Актуальні проблеми сучасної логопедії.</p> <p>2. Етапи, закономірності та особливості формування і розвитку мовлення та мовленнєвої діяльності дітей раннього і дошкільного віку.</p>	2	2	
Практичне заняття 3	<p>Етіологія порушень мовлення</p> <p>1. Психологічні особливості дітей з порушеннями мовлення.</p> <p>2. Анатомо-фізіологічні засади мовлення. Центральний і периферичний органи мовлення.</p> <p>3. Класифікація мовленнєвих порушень</p>	2		
Лекція 4	<p>1.Класифікація мовленнєвих порушень.</p> <p>2.Органічні, функціональні, психоневрологічні, соціально-психологічні причини порушень мовлення.</p> <p>3. Сучасні класифікації мовленнєвих порушень.</p>			
Практичне заняття 4-5	<p>Тема: Види мовленнєвих порушень дітей дошкільного віку та їх причини.</p> <p>1. Назвати основні причини мовленнєвих порушень.</p> <p>2. Назвати критерії, які покладено в основу існуючих класифікацій мовленнєвих порушень.</p> <p>3. Дати визначення всім основним порушенням мовлення у дітей.</p>	4		
Лекція 5	<p>Міжнародна політика і законодавча база інклюзивної освіти.</p> <p>1. Інклюзія – стратегія міжнародного законодавства.</p> <p>2. Українське освітнє законодавство та нормативно-правові акти в галузі спеціальної та інклюзивної освіти. Загальна Декларація ООН про Права людини. Конвенція ООН про Права дитини.</p> <p>3. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів</p> <p>4. Умови, за яких має здійснюватися навчання в інтегрованому середовищі.</p>	2		
Практичне заняття 6	<p>Тема: Дислалія, визначення, форми, види недоліків звуковимови .</p> <p>1. Дати визначення дислалії.</p> <p>2. Назвати причини дислалії.</p> <p>3. Охарактеризувати форми дисладії.</p> <p>4. Охарактеризувати основні вади вимови звуків при дислалії</p>	2		

<p>Практичне заняття 7</p>	<p>Тема: Зміст та методика логопедичної роботи при дизартрії. 1. Охарактеризувати поняття про дизартрію та клініко-фізіологічні аспекти дизартрії. 2. Дати клініко-психологічну характеристику дітей з дизартрією. Назвати форми дизартрії. 3. Охарактеризуйте сутність диференціальної діагностики.</p>	<p>2</p>		
<p>Практичне заняття 8</p>	<p>Зміст та методика логопедичної роботи при ринолалії 1. Охарактеризувати поняття про ринолалію. 2. Визначити причини ринолалії. 3. Охарактеризувати форми ринолалії. II. Перевірка виконання самостійної роботи: завдання і зміст корекційно реабілітаційної роботи з дітьми, котрі мають ринолалію.</p>	<p>2</p>		
<p>Практичне заняття 9</p>	<p>Тема: Методика розвитку фонематичного слуху ФФНМ 1. Охарактеризувати фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення. 2. Розкрити, як впливає порушення фонематичного слуху на розвиток усного мовлення дитини. 3. Охарактеризувати основні етапи роботи з розвитку фонематичного слуху. 4. Розробити план дидактичної гри для розвитку фонематичного слуху.</p>	<p>2</p>		
<p>Практичне заняття 10</p>	<p>Тема: Особливості мовлення дітей із ЗНМ. Основні завдання і напрями корекційного навчання з I, II, III рівнями мовленнєвого розвитку. 1. Охарактеризувати особливості мовлення дітей із ЗНМ. 2. Визначити напрями корекційного навчання дітей без мовлення. 3. Охарактеризувати методику обстеження мовлення дітей. 4. Перевірка виконання самостійної роботи: розробки дидактичної гри з розвитку мовлення дітей із ЗНМ III рівня (будь-якої складової мовлення на вибір студента).</p>	<p>2</p>		
<p>Практичне заняття 11</p>	<p>Тема: Інклюзія — стратегія міжнародного та українського законодавства. 1.. Міжнародна політика і законодавча база інклюзивної освіти. 2. Освітні закони України. 1. Охарактеризувати Саламанкську декларацію та документи ООН і ЮНЕСКО. 2. Навести приклади з законодавчо-</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	

	<p>нормативної бази окремих країн.</p> <p>3. Дати характеристику сучасним освітній нормативно-правовій базі (положення про спеціальну школу, положення про ПМПК, положення про індивідуальне навчання, порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах тощо).</p> <p>4. Проаналізувати «Канадсько-український проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні» (квітень 2008 р. – березень 2013 р.).</p>			
Самостійна робота	1. Сучасні підходи до діагностики та подолання порушень писемного мовлення у дітей.	14	16	
	2. Представити поради для батьків з метою попередження порушень писемного мовлення.	14	10	
	3. Нові технологічні підходи до діагностики та подолання порушень писемного мовлення у дітей.	16	18	
	4. Розробити конспект уроку для подолання дисграфічних (дизорфографічних помилок)	14	16	
	5. Порушення читання як медико-психолого-педагогічна проблема.	16	18	
	6. Підготувати виступ на тему: «Поскладове, глобальне читання: «за» і «проти».	20	23	
	7. Психофізіологічна структура процесів читання та письма	16	18	
	8. Проаналізувати літературні джерела, зробити конспект одного з них.	20	23	
	9. Підготувати реферат (виступ) « 3 історії логопедії» (на власний вибір).	18	18	
	10. Підібрати мовленнєвий і дидактичний матеріал для логопедичної роботи з хворими, які страждають різними формами афазії (на вибір).	16	18	
	11. Корекційна робота з подолання алалії у дітей різних вікових груп.	14	18	
	12. Підібрати дидактичні (словесні, рухливі, тощо) ігри та вправи з розвитку лексико - граматичної складової мовлення дітей з алалією.	16	18	

	13.. Психолого-педагогічні аспекти вивчення різних форм дизартрії. Завдання: розробити мовленнєву картку для обстеження зазначеної категорії дітей.	14	18	
--	--	----	----	--

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Теоретичне завдання	Тестування на платформі Moodle ЗНУ	Питання для обговорення: Загальні теоретичні та методичні основи логопедії як науки. Класифікації мовленнєвих порушень. Дислалія: визначення, причини та форми. Діагностика мовленнєвих порушень та методики логопедичної роботи при дислалії.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - лаконічність та обґрунтованість – (0,5 б) - орієнтація у змісті лекції, критичність мислення – (0,5 б)	2
Практичне завдання	Створення порівняльної таблиці	Вимоги до виконання та оформлення: Скласти порівняльну таблицю: «Порівняльний аналіз клініко педагогічної та психолого-педагогічної класифікацій (відмінності, спільні риси)». Визначити основні недоліки цих класифікацій на сьогоднішній день.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - лаконічність та обґрунтованість – (2 б) систематизованість (схематичність) – б) - орієнтація у змісті (можливість відповісти на запитання) – (3б) - критичність мислення – (3 б)	2
Теоретичне завдання	Тестування на платформі Moodle ЗНУ	Проходження тестування в системі Moodle за темами змістового модуля №1.	Тестування оцінюється в 10 бал, за умови, що здобувач вищої освіти виконав правильно більше 75% відсотків тестових завдань. За половину правильних відповідей здобувач вищої освіти отримує 0,5 балів. Менше половини правильних відповідей – 0 балів Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - наявність чіткої, правильної причини мовленнєвих порушень у дітей – (до 75%) – 2 б. За половину правильних відповідей здобувач вищої освіти отримує 0,5 балів.	10

Практичне завдання	Аналіз проблемної ситуації. Класифікація основних логопедичних понять.	Провести аналіз основних причин мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку . Класифікація мовленнєвих порушень	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: повнота відповіді на аналіз системи інклюзивної освіти – 2 бали; аргументована відповідь на аналіз системи загальної дошкільної освіти	2
Теоретичне завдання	Тестування в системі Moodle	Проходження тестування в системі Moodle за темами змістового модуля №2	Тестування оцінюється в 10 бал, за умови, що здобувач вищої освіти виконав правильно більше 75% відсотків тестових завдань. За половину правильних відповідей здобувач вищої освіти отримує 0,5 балів. Менше половини правильних відповідей – 0 балів.	10
Практичне завдання	Порівняльний аналіз	Зробити порівняльний аналіз системи інклюзивної та загальної освіти .	Критеріями оцінювання є відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність представлення.- 5 балів – тема розкрита, матеріал повністю відповідає вказаним параметрам. 4 бали – тема розкрита частково (не більше 2 зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (не більше 2 зауважень), 3 бали – тема розкрита частково (не більше 3 зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (не більше 3 зауважень), 1 бал – тема не розкрита (4 та більше зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (4 та більше зауважень).	5
Теоретичне завдання	Тестування в системі Moodle	Проходження тестування в системі Moodle за темами змістового модуля №3	Тестування оцінюється в 10 бал, за умови, що здобувач вищої освіти виконав правильно більше 75% відсотків тестових завдань. За половину правильних відповідей здобувач вищої освіти отримує 0,5 балів. Менше половини правильних відповідей – 0 балів.	10

<p>Практичне завдання</p>	<p>Написання есе</p>	<p>Написання есе на тему : «Мое ставлення до інклюзивної освіти в Україні».</p>	<p>Критеріями оцінювання є відповідність змісту есе студента за матеріалами дослідження та оригінальність представлення.- 5 балів – тема розкрита, матеріал повністю відповідає вказаним параметрам. 4 бали – тема розкрита частково (не більше 2 зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (не більше 2 зауважень), 3 бали – тема розкрита частково (не більше 3 зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (не більше 3 зауважень), 1 бал – тема не розкрита (4 та більше зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (4 та більше зауважень).</p>	<p>5</p>
<p>Теоретичне завдання</p>	<p>Узагальнення досвіду роботи європейських країн з організації інклюзивної освіти (за вибором студента) у вигляді мультимедійної презентації</p>	<p>Презентувати досвід роботи європейських країн з організації інклюзивної освіти (за вибором студента).</p>	<p>«Мультимедійна презентація» - представлення змісту навчального предмета, навчальної задачі з використанням мультимедійних технологій. Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.- 5 балів – тема розкрита, матеріал повністю відповідає вказаним параметрам, презентація оформлена без зауважень. 4 бали – тема розкрита частково (не більше 2 зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (не більше 2 зауважень), презентація оформлена з зауваженнями (1-2 зауваження). 2-3 бали – тема розкрита частково (не більше 3 зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (не більше 3 зауважень),</p>	<p>5</p>

			<p>презентація оформлена з зауваженнями (не більше 3 зауважень).</p> <p>1 бал – тема не розкрита (4 та більше зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (4 та більше зауважень), презентація оформлена з зауваженнями (4 та більше зауважень).</p>	
Практичне завдання	Психолого – педагогічна характеристика на дитину з ООП	Скласти психолого – педагогічну характеристику на дитину з діагнозом « Аутизм»,» Даун», ЗПР(за вибором студента).	<p>Критеріями оцінювання є відповідність змісту есе студента за матеріалами дослідження та оригінальність представлення.- 5 балів – тема розкрита, матеріал повністю відповідає вказаним параметрам.</p> <p>4 бали – тема розкрита частково (не більше 2 зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (не більше 2 зауважень),</p> <p>3 бали – тема розкрита частково (не більше 3 зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (не більше 3 зауважень),</p> <p>1 бал – тема не розкрита (4 та більше зауважень), матеріал відповідає вказаним параметрам частково (4 та більше зауважень).</p>	5
Теоретичне завдання	Термінологічний словник	Робота над термінологічним словником	<p>Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями::</p> <ul style="list-style-type: none"> - термінологічний словник повинен містити більше 20 логопедичних термінів, які використовуються в роботі з дітьми логопатами- 1 бал; - лаконічність та обґрунтованість , систематизованість логопедичних термінів-1 бал. <p>Мінімальна кількість балів нараховується у випадку:</p> <ul style="list-style-type: none"> -коли менше половини логопедичних термінів- 0,5 балів; –відсутність творчого підходу, рекомендацій до оформлення 	2

			термінологічного словника. - 0 балів.	
Практичне завдання	Схема обстеження артикуляційного апарату	Скласти схему обстеження артикуляційного апарату(за вибором студентів).	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: -перевірка будови всіх органів артикуляційного апарату-1 бал -перевірка рухливості органів артикуляційного апарату(наявність різних завдань)- 1 бал. Мінімальна кількість балів нараховується у випадку: -коли менше половини необхідного обстеження артикуляційного апарату проведено - 0,5 балів; -відсутність творчого підходу, рекомендацій до оформлення результатів обстеження - 0 балів.	2
Усього за поточний контроль	6			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання	Проходження підсумкового тестування в системі Moodle за темами курсу	Тестування оцінюється в 20 балів (по 1 балу за кожне питання), за умови, що здобувач вищої освіти виконав правильно більше 75% відсотків тестових завдань. За половину правильних відповідей здобувач вищої освіти отримує 10 балів. Менше половини правильних відповідей –0	20
	Практичне завдання	1.термінологічний словник 2.відвідування лекцій та практичних занять 3.написання есе		5 5 10
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
Основи логопедії та дефектології з практикумом
6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Логопедія : підручник / за ред. М. К. Шеремет. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с.
2. Линдіна Є. Ю., Ревуцька О. В. Технології логопедичного обстеження. Бердянськ: БДПУ, 2021. 245 с.
3. Ревуцька О.В. Теорія та методика виховання дітей з вадами мовлення: навчальний посібник. Бердянськ: Видавець Ткачук О.В., 2016. 240 с.
4. Савченко М. А. Методика виправлення порушень вимови фонем у дітей. Тернопіль: Навч. книга Богдан, 2011. 160 с.
5. Чередніченко Н. В., Гайдаєнко В. В., Бурдейна О. А., Алексєєва Н. Ю., Мележик О. А. Формування та корекція складової структури слова у дітей з порушенням мовленнєвого розвитку: навч.-метод. посібник. Київ: Вища школа, 2019. 130 с.
6. Хрестоматія з логопедії. Київ: Книга-плюс, 2019. 496 с.

Додаткова:

1. Ковшар О. В. Формування комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку з мовленнєвими порушеннями засобом дидактичних ігор: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: КДПУ, 2022. 62 с.
2. Курєнкова А. В. Сюжетно-рольові ігри соціального спрямування для дітей з інтелектуальними порушеннями старшого дошкільного віку: методичний посібник. Суми, 2020. 112с.
3. Малярчук А. Я. Обстеження мовлення дітей: дидактичний матеріал. Київ : Літера ЛТД, 2003. 104 с.
4. Манько Н. В. Діагностика та корекція мовленнєвого розвитку дітей раннього віку : науково-методичний посібник. Київ: КНТ, 2008. 256 с.
5. Мартинчук О. В. Основи корекційної педагогіки: навч. метод. посіб. для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта». Київ: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 288 с.
6. Савіна Л. П. Пальчикова гімнастика для розвитку мовлення: посібник для батьків і педагогів. Київ: Школа, 2002. 48 с.
7. Сак Т. В. Особлива дитина: Від народження до 6 років: поради батькам. Київ: Літера ЛТД, 2008. 144 с.
8. Соботович Е. Ф. Вибрані праці з логопедії. Київ: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2015. 308 с.
9. Спеціальна педагогіка: Понятійно-термінологічний словник / за ред. академіка В. І. Бондаря. Луганськ: Альма-матер, 2003. 436 с.
10. Українська спеціальна педагогіка в персоналіях: навч.посібник / за заг. ред. В. І. Бондаря, В. М. Синьова. Запоріжжя: Вид-во Хортицької національної академії, 2021. 428 с.

Інформаційні ресурси

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 № 33. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0033729-21#Text>
2. Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо

- організації інклюзивного навчання» від 05.06.2014 №1324-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1324-18#Text>
4. Закон України «Про дошкільну освіту» №2628-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
5. Закон України «Про освіту» №2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» 875-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>
7. Закон України «Про охорону дитинства» №2402-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>
8. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Каталог логодидактичних ігор. URL: http://logopedija.at.ua/load/didaktichni_igri/2
10. Конвенція про права дитини, ратифікованою Постановою ВР №789-XII від 27.02.1991, в редакції зі змінами, схваленими резолюцією 50/155 Генеральної Асамблеї ООН від 21 грудня 1995 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
11. Коломоєць Т. Г. Ворох В. І. Формування комунікативних навичок у дітей з аутизмом. The XIII International scientific-practical conference -Socialfunction of science, teaching and learning, December 14 – 17, 2020, Bordeaux, France. Pp. 317-320. URL: <https://isg-konf.com/uk/social-function-of-science-teaching-and-learning-ua/>
12. Логопедична скарбничка. URL: <http://www.abetka-logopedka.org/logopedskarb.htm>
13. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0600729-16#Text>
14. Наказ Міністерства освіти про затвердження Положення про логопедичні пункти системи освіти №135 від 13.05.1993 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0059-93#Text>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються. Комунікації між викладачем і здобувачами вищої освіти відбувається в аудиторії, у системі електронного забезпечення навчання Moodle, а також в рамках запланованих для цього курсу консультацій.

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>.

Головне очікування від всіх учасників освітнього процесу (викладача та студентів) –

свідоме налаштування на неупереджений і відповідальний аналіз власних і чужих думок, максимально можливе дотримання норм Кодексу індивідуальних завдань. Курс має сприяти формуванню розуміння відповідальності за кожну висловлену думку і підготовлений текст, обережність і виваженість у формулюванні власної концептуальної позиції.

Використання комп'ютерів, телефонів на занятті.

Використання на заняттях мобільних телефонів, академічної доброчесності Запорізького національного університету під час підготовки до виступів на практичних заняттях і написання ноутбуків, планшетів можливе тільки за умови необхідності пошуку інформації з теми лекції за завданням лектора. Під час виконання заходів контролю (тестування, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Cisco Webex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8ggt4xs>.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <http://surl.li/afeagu>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марти Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>